

Homo sapiens neanderthalensis (Längd 1,6 m)

Släktet Homo sapiens är litet av ett mysterium. Forskarna har svårt att säga varifrån det egentligen utvecklades, men den troliga förfadern är Homo erectus. Det dök snabbt upp flera olika arter av Homo sapiens i Afrika, Asien och Europa. Ingen av dem verkar egentligen varit särskilt framgångsrik förrän neanderthalmänniskan dök upp. Den har fått sitt namn efter Neanderdalen i Tyskland, där de första benen hittades i en grotta. Neanderthalarna var mindre än vi och kraftigare, starkare och tåligare. De var väl anpassade till ett hårt liv i naturen med motståndare som grottbjörn och grottlejon. Men den stora muskelmassan krävde mycket energi för att fungera och neanderthalarna ägnade i stort sett hela sin dag åt att jaga mat. De tillverkade kläder av djurskin som skydd mot det allt kallare klimatet.

De första riktiga konstnärerna dök upp hos neanderthalarna. I vissa grottor har man funnit målningar på väggarna och ben som snidats på olika sätt. Neanderthalarna var också de första i människosläktet som begravde sina döda. I en neanderthalgrav kan man hitta saker som den avlidne fått med sig, till exempel spjut, skinn och jakttrofeer som björnskallar. Detta tyder på att de kan ha trott på ett liv efter döden. I grottor har man också funnit stora ansamlingar av grottbjörns-skallar. Kanske dyrkades grottbjörnen som en sorts gud i primitiva religiösa kulturer. På det hela taget var neanderthalaren mycket lik stammar av nutida naturfolk, som än idag lever på liknande sätt i avlägsna delar av världen. Samtidigt som neanderthalaren levde dök vår art upp, Homo sapiens sapiens. Det är troligt att vi också utvecklats ur Homo erectus, men nästan i all hemlighet, kan det tyckas när man tittar på fossilfynden. Plötsligt dyker vi upp och lever sida vid sida med neanderthalarna. Detta verkar inte ha gått så bra, för allt eftersom Homo sapiens sapiens ökar, minskade neanderthalarna. Kanske blev de undanträngda och hade det svårare att överleva till vuxen ålder, då maten minskade. Kanske det finns andra orsaker. Hur som helst försvann de slutligen för 30 000 år sedan.

